

ming met den Indischen brief van 19 Mei 1891 (Koloniaal Verslag 1891, bijlage TTr, bladz. 12) reeds sedert eenige jaren de gouvernements-koffiecultuur is opgeheven.

2. Andere leden rekenden zich verplicht te verklaren, in het beroep op eene motie, aangenomen in de vergadering van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 24 November 1892, waarbij de wenschelijkheid werd uitgesproken van de intrekking der verplichte koffiecultuur en van de gedwongen levering van koffie in de Minahassa, geen afdoenden grond te zien voor dit wetsontwerp. In dezelfde vergadering dier Kamer werd toch eene andere motie betreffende de koffiecultuur aangenomen, waaraan niemand denkt gevolg te geven.

Ook scheen hun een beroep op het mislukken der poging, die is aangewend om aan de hier bedoelde cultuur een nieuw leven te schenken, door den inleveringsprijs op f 25 te brengen, weinig afdoende. Eene proef toch van twee jaren kan niets opleveren, daar, gelijk bekend, een koffietuin vier jaren behoeft om voort te brengen. Eerst na verloop van vijf of zes jaren had kunnen blijken, of de f 25 tot het beoogde doel leiden kon.

Vastgesteld 17 Januari 1898.

VLIELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEVAL FAURE.
SICKESZ.
PIJNACKER HORDIJK.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAP-
PORTEURS over het ontwerp van wet tot afschaffing van het
uitvoerrecht van suiker in Nederlandsch-Indië. (110)

Instemming met den voorgestelden maatregel tot afschaffing van het uitvoerrecht van suiker in Nederlandsch-Indië bestond bij de groote meerderheid, maar niet bij alle leden.

Een lid gaf te kennen niet te begrijpen hoe, terwijl nog de vorige Regeering tot afschaffing geene reden meende te vinden, nu de kaart, gelijk hij het uitdrukte, in eens was gekeerd.

Enkele leden verklaarden zich voorshands tegen den voorgestelden maatregel. In het algemeen waren zij voorstanders van uitvoerrechten en zij zagen geene bijzondere redenen om zulk een recht in dit geval schadelijk te achten. Het thans voor suiker geldende uitvoerrecht is zeer laag en scheen weinig drukkend te zijn. Wel zijn de verdiensten van de meeste suikerondernemingen in Indië tegenwoordig gering, doch er zijn er nog verscheidene die vrij groote voordeelen behalen, en blijkens sommige door deze leden geraadpleegde verslagen bestaan er een aantal ondernemingen, door welke thans wel geen of slechts een laag dividend wordt uitgekeerd, doch waarvan toch ondersteld wordt, dat

zij nog een goede toekomst zullen hebben. Deze leden zouden daarom aan schorsing van het uitvoerrecht de voorkeur geven. Zij wezen er ook op, dat de loonen en pachtprizen in Nederlandsch-Indië veel lager zijn dan in Nederland, terwijl ginds op dezelfde uitgestrektheid gronds een veel grootere hoeveelheid suiker kan worden gewonnen dan hier.

Deze beschouwingen werden evenwel door andere leden weersproken. Deze verklaarden in het algemeen geen voorstanders van uitvoerrechten te zijn, al waren zij niet zoo doctrinair om bijvoorbeeld aan te dringen op de afschaffing van het uitvoerrecht op een artikel als tabak, waarmee nog groote winsten behaald worden. Doch de suikercultuur verkeert in een anderen toestand. Zij doorleeft eene ernstige crisis, eigenlijk reeds sedert vele jaren, en de ondernemers hebben zich zeer groote offers moeten getroosten om het hoofd boven water te houden. Of die cultuur nog een toekomst heeft, is onzeker. Doch wat naar het gevoelen van deze leden vaststaat is, dat het niet aangaat hier in Nederland de beetwortelsuikercultuur met belangrijke geldelijke opofferingen van den Staat te beschermen en in Indië de rietsuikercultuur, waarbij de belangen der Inlandsche bevolking in zoo hooge mate betrokken zij, door de heffing van een uitvoerrecht te belemmeren. En tegen de afschaffing van het uitvoerrecht bestaat volgens hun oordeel te minder bezwaar, omdat een niet onbelangrijk equivalent wordt aangewezen.

Nog waren er leden, die zich dankbaar en voldaan betoonden en dit ook geweest zouden zijn, zelfs wanneer geen equivalent ware voorgesteld.

Vastgesteld 17 Januari 1898.

VLIELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEVAL FAURE.
SICKESZ.
PIJNACKER HORDIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
over het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk
XI der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1898.

Dit wetsontwerp gaf geen aanleiding tot gedachtenwisseling.

Vastgesteld 11 Januari 1898.

VLIELANDER HEIN.
RAHUSEN.
VAN BONEVAL FAURE.
SICKESZ.
PIJNACKER HORDIJK.